

การวิเคราะห์การปรับบทแปลและกลวิธีการแปลจากอัตชีวประวัติเรื่อง “I am Malala”

An Analysis of the Translation Editing and Translation Techniques of the Autobiography, “I am Malala”

ณรรพร สิงห์ชัย¹ และ นครเทพ ทิพย์สุภราษณ์²

Norraporn Singchai¹ and Nakonthep Tipyasuparat²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตร สาขาภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ มหาวิทยาลัยรังสิต

¹ Master Student, Curriculum Faculty of Liberal Arts, Major English for Professions, Rangsit University

² Teacher of Liberal Arts Master program, Major English for Professions, Rangsit University

*Corresponding author, Email: piung_jung@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลที่ปรากฏในอัตชีวประวัติ เรื่อง “I am Malala” (ได้รับการทับศัพท์เป็นชื่อภาษาอังกฤษ) ส่วนแปลของสหชน สากลทรรศน์ จากวรรณกรรมต้นฉบับ เรื่อง “I am Malala” ประพันธ์ โดย มาลาลา ยูซัฟไซ (Malala Yousafzai) และคริสตินา แลมป์ (Christina Lamb) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากวาทกรรมที่สุ่มเลือกมาจากจำนวน 24 ตัวอย่าง ในการศึกษา ผู้ศึกษานำหลักเกณฑ์ในการปรับบทแปลของ สันยวีร์ สายบัว มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การปรับระดับคำและการปรับระดับโครงสร้างของภาษา จากการวิเคราะห์การปรับบทแปลทั้งสองระดับ สามารถสรุปได้ว่า การปรับบทแปลระดับคำที่พบมากที่สุดคือการตัดคำหรือส่วนทิ้งไป ส่วนการปรับบทแปลระดับโครงสร้างของภาษาที่พบมากที่สุด คือ การปรับวิธีเรียงคำในประโยคหรือวลี ในส่วนของกลวิธีการแปลนั้นผู้แปลใช้การแปลทั้งแบบตรงตัวและแบบเอาความ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมีลักษณะการแปลแบบตรงตัวตามความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละส่วน เพื่อให้งานแปลออกมาอย่างเป็นธรรมชาติเหมือนกับต้นฉบับ

คำสำคัญ: อัตชีวประวัติ, วาทกรรม, ข้อมูลเชิงคุณภาพ

Abstract

The objective of this study was to investigate the type of translation editing and translation technique in the biographical novel “I am Malala”, translated by Sahachon Sakontat and written by Malala Yousafzai and Christina Lamb. The analysis was conducted using qualitative data. The researcher applied the principle of translation editing by Sanchawi Saibua to the analysis of the 24 randomly selected examples. The findings were classified into two levels,

which were adjustment in word level and adjustment in language structure level. The results indicated that in word level, using words or idioms deletion was used most frequently. In terms of the language structure level, the most frequently found type was rearrangement of word order in sentences or phrases. With regard to translation technique, both literal and free translation were used concurrently, but the literal translation was used mostly to keep the natural flow and flavor of the language based on its original.

Keywords: *Autobiography, Discourse, Qualitative Data*

1. บทนำ

การแปลนั้นมีปัจจัยหลายๆด้านที่ผู้แปลอาจประสบปัญหาทำให้ไม่สามารถแปลตรงตัวได้ทุกคำเนื่องจากเมื่อแปลเป็นภาษาปลายทางแล้ว ผู้รับสารไม่สามารถเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง คำที่ไร้อาจจะไม่ตรงกับต้นฉบับทุกประการ เนื่องด้วย ปัญหาทางด้านไวยากรณ์และ โครงสร้าง และปัญหาทางด้านศัพท์และสำนวน ผู้แปลจะต้องพยายามปรับบทแปลและเรียบเรียงภาษาปลายทางให้เหมาะสมและรักษาความหมายเดิมไว้ให้ได้มากที่สุด ในการแปลหลายๆครั้งไม่สามารถที่จะแปลตรงตามต้นฉบับได้ทั้งหมด เพราะความหมายที่อยู่ในภาษาฉบับแปลอาจจะขัดกับลักษณะธรรมชาติของภาษานั้นๆ ผู้อ่านฉบับแปล ไม่สามารถจินตนาการ หรือเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้ การปรับบทแปลจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหานี้ สัจฉริ สายบัว (2550: 74) กล่าวว่า การปรับบทแปลให้เหมาะสมจะสื่อความหมายได้ดีที่สุด ช่วยให้ผู้แปลที่ได้สละสลวย เป็นธรรมชาติ และเข้าใจง่าย

การปรับบทแปลถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการแปล เพราะรูปแบบ โครงสร้างของแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน รวมไปถึงความแตกต่างของสภาพทางสังคม ขบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อีกทั้งทัศนคติที่สอดแทรกในวรรณกรรมนั้นก็สร้างปัญหาให้ผู้แปลเช่นกัน อาจทำให้การถ่ายทอดความหมายคลาดเคลื่อน โดยเฉพาะการแปลวรรณกรรมที่ผู้แปลต้องคำนึงถึงความหมาย ลีลาการเขียน สุ่มเสียง บุคลิกของตัวละคร และลักษณะทางสังคมวิทยา (หอมหวาน ชื่นจิตร, 2527)

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการปรับบทแปลของ สัจฉริ สายบัว (2550) มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ซึ่งแบ่งออกเป็นสองระดับ คือ การปรับระดับคำ และการปรับระดับโครงสร้างของภาษา โดยการปรับบทแปลในระดับคำ ประกอบด้วย 1) การเติมคำอธิบาย 2) การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ 3) การใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้นแทนคำที่อ้างอิงสิ่งเฉพาะกว่า 4) การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิดต่างๆ 5) การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป และในส่วนของ การปรับบทแปลระดับ โครงสร้างภาษา ประกอบด้วย 1) ระดับเสียง 2) ระดับโครงสร้างของคำ 3) ระดับประโยค (การปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคหรือวลี การเปลี่ยนจากประโยคเป็นวลีหรือวลีเป็นประโยค การปรับการใช้ปฏิเสธ การปรับการใช้กรตุจากและกรรมจาก การเพิ่มและละคำในประโยค)

ในส่วนของกลวิธีการแปลที่ใช้ประกอบด้วยสองลักษณะด้วยกันคือ 1) การแปลแบบตรงตัว (literal translation) เป็นการแปลที่พยายามรักษารูปแบบของการเสนอความคิดของต้นฉบับไว้ในฉบับแปลให้มากที่สุด และ 2) การแปลแบบเอาความ (free translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลถ่ายทอดเนื้อความจากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาฉบับแปลโดยปรับเปลี่ยนรูปแบบเสียใหม่ และการเรียงลำดับความคิดอาจไม่เหมือนกับในต้นฉบับ โดยคำนึงถึงความหมายและความเข้าใจสำคัญกว่าอย่างอื่น เพื่อแก้ปัญหาผู้อ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาด

2. วัตถุประสงค์

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเชิงวิเคราะห์ประเภทของการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลต่างๆที่ปรากฏในหนังสืออัตชีวประวัติเรื่อง “I am Malala”

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในส่วนนี้เป็นการวิจัยแบบวิเคราะห์เนื้อหาทางภาษาเพื่อศึกษาถึงวิธีการปรับบทแปลอัตชีวประวัติ เรื่อง I am Malala ผู้ศึกษาใช้วิธีการจับถ้อยคำตัวอย่างในแต่ละบท บทละ 1 ย่อหน้า จาก 24 บท รวมทั้งสิ้น 24 ตัวอย่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมตามทฤษฎีหลักการแปลของ ศัญฉวี สายบัว (2550) ซึ่งยึดถือเป็นแนวทางเพื่อทำการวิเคราะห์ลักษณะต่างๆให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากเอกสารวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการแปลและทฤษฎีการแปล กระบวนการแปล ข้อจำกัดหรือปัญหาในการแปลและการปรับบทแปล เพื่อกำหนดกรอบลักษณะการปรับบทแปล โดยกำหนดตามแนวทางที่ได้ศึกษาค้นคว้าจาก ศัญฉวี สายบัว (2550)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาเนื้อหาจากต้นฉบับและฉบับแปล จากนั้นได้ทำการศึกษาเชิงลึกเปรียบเทียบบทแปลและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามกรอบการศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำวิธีการปรับบทแปลทั้งหมดที่รวบรวมได้จากหนังสือแปลไปเทียบเคียงความหมายกับต้นฉบับที่เทียบเท่าหรือใกล้เคียงกัน โดยใช้พจนานุกรม อังกฤษ-อังกฤษ (Oxford Advanced Learner's Dictionary) พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย รวมถึงพจนานุกรมไทยเพื่อตรวจสอบความหมายจัดแยกการปรับบทแปลเป็น 2 ระดับ ได้แก่ การปรับบทแปลในระดับคำ และการปรับบทแปลในระดับประโยคตามหลักการแปลของศัญฉวี สายบัว แล้วจึงนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตัวอย่างอย่างละเอียด

4. การสรุปผลและการอภิปรายผลการศึกษาระยะที่

นำเสนอผลการวิเคราะห์การปรับบทแปลที่ใช้ในภาษาฉบับแปลในแต่ละระดับ โดยยกตัวอย่างการปรับบทแปลจำนวน 24 ตัวอย่าง จากการวิเคราะห์เรื่องทั้งหมด

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิเคราะห์การปรับบทแปลและกลวิธีการแปลในส่วนของคุณสมบัติเป็นตัวอย่างบทแปลภาษาไทยทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว จึงขอนำเสนอตัวอย่างการวิเคราะห์เนื้อหาบางส่วนที่น่าสนใจและสรุปผลของการศึกษาดังนี้

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อความเปรียบเทียบระหว่างภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ: Everything changed when my father was ten. Just after Christmas 1979 the Russians invaded our neighbor Afghanistan. Millions of Afghans fled across the border and General Zia gave them refuge. Vast camps of white tents sprang up mostly around Peshawar, some of which are still there today. Our biggest intelligence service belongs to the military and is called the ISI . It started a massive program to train Afghan refugees recruited from the camps as resistance fighters, or mujahideen. Though Afghans are renowned fighters, Colonel Imam, the officer heading the program, complained that trying to organize them was “like weighing frogs.”

ฉบับแปล: ทุกสิ่งเปลี่ยนไปเมื่อพ่อของฉันอายุ 10 ขวบ หลังจากคริสต์มาสปี 1979 รัสเซียบุกอัฟกานิสถาน เพื่อนบ้านของเรา คือชาวอัฟกันหลายล้านคนหลบหนีข้ามพรมแดน และนายพลเซียให้ที่ลี้ภัยแก่พวกเขา ค่ายขนาดใหญ่ที่มีเต็นท์สีขาวกางพริบผุดขึ้นทั่วเปศวาร์ บางแห่งยังหลงเหลือถึงทุกวันนี้ หน่วยงานด้านข่าวกรองที่ใหญ่ที่สุดของเราเป็นของทหาร มีชื่อว่าไอเอสไอ (Inter Services Intelligence) หน่วยงานนี้เริ่มโครงการใหญ่เพื่อฝึกผู้ลี้ภัยชาวอัฟกันจะขึ้นชื่อในฐานะนักรบ แต่พันเอกอิหม่าม เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นหัวหน้าโครงการบ่นว่าการพยายามจัดการกับพวกเขาเหมือน “พยายามชั่งน้ำหนักหมอก”

การวิเคราะห์: การวิเคราะห์ห้ฉบับแปลในตัวอย่างนี้ ผู้แปลได้ใช้การปรับบทแปลระดับประโยค ประเภทการปรับระเบียบวิธีเรียงคำในวลี จากวลี “Vast camps of white tents.....” มีการจัดเรียงในข้อความฉบับแปลคือ “ค่ายขนาดใหญ่ที่มีเต็นท์สีขาว” จากต้นฉบับ จะเห็นได้ว่า Camps (นามหลัก) + of white tense (วลีขยายนามหลัก) ประกอบด้วย of = บุพบท, White = คุณศัพท์, tense = (นาม) + vast (คำคุณศัพท์ แต่ในวลีนี้ทำหน้าที่ขยายนามหลัก) แต่ในภาษาไทยการเขียนนามวลีต้องนำนามหลักขึ้นต้นประโยคและตามด้วยส่วนประกอบอื่นๆ เพื่อให้ถูกต้องตามโครงสร้างภาษาไทย

ลำดับที่ต่อ ผู้แปลได้ปรับระดับประโยคคือการปรับวิธีเรียงคำในประโยค จากประโยคต้นฉบับ “..... General Zia gave them refuge” ถูกถ่ายทอดในข้อความฉบับแปล “นายพลเซียให้ที่ลี้ภัยแก่พวกเขา” จากข้อความนี้ จะเห็นได้ว่าในต้นฉบับ General Zia (ประธาน) + gave (กริยา) + them (กรรมรอง) + refuge (กรรมตรง) แต่ในข้อความฉบับแปลได้ปรับวิธีเรียงคำในประโยคใหม่ เป็น นายพลเซีย (ประธาน) + ให้(กริยา) + ที่ลี้ภัย (กรรมตรง) + แก่พวกเขา (กรรมรอง) จึงได้ประโยคที่สมบูรณ์ตามหลักภาษาไทยโดยการเอากรรมตรงขึ้นก่อน

กลวิธีการปรับบทแปลประการสุดท้าย มีการปรับบทแปลระดับคำ ประเภทการตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป อันเนื่องมาจากคำดังกล่าวไม่ให้ความหมายสำคัญนัก ดังข้อความต้นฉบับ “It started a massive program to train Afghan refugees recruited from the camps as resistance fighters, or mujahideen.” ผู้แปลได้แปล โดยใช้ข้อความ “หน่วยงานนี้เริ่มโครงการใหญ่เพื่อฝึกผู้ลี้ภัยชาวอัฟกันจะขึ้นชื่อในฐานะนักรบ” จากต้นฉบับในส่วนที่ขีดเส้นใต้ “

mujahideen โดยแปลความหมายได้ว่า “นักรบเพื่อศาสนาอิสลาม” นั้น ไม่ปรากฏอยู่ในข้อความฉบับแปลที่ไม่ได้กล่าวถึงนักรบเพื่อศาสนาอิสลามแต่อย่างใดเพียงแต่กล่าวว่า ผู้ลี้ภัยชาวอัฟกันจะขึ้นชื่อในฐานะนักรบ เพราะประโยคก่อนหน้านี้ คำว่า “Fighter” แปลว่า “นักรบ” อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกล่าวค่านักรบอีกในฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ: There was no one to protect us. Our own deputy commissioner, Syed Javid, was going to Taliban Meeting, praying in their mosque and leading their meetings. He became a perfect Talib. One target of the Taliban were non-governmental organizations, or NGOs, which they said were anti-Islam. When the NGOs received threatening letters from the Taliban and went to the DC to ask for his help, he wouldn't even listen to them. Once in a meeting my father challenged him "Whose orders are you representing? Fazlullah's or the government's" We say in Arabic, "people follow their king." When the highest authority in your district joins the Taliban, the Talibanization becomes normal. We like conspiracy theories in Pakistan and we had many. Some believed the authorities were deliberately encouraging the Taliban. They said the army wanted the Taliban in Swat because the Americans wanted to use an air base there to launch their drones.

ฉบับแปล: ไม่มีใครปกป้องเราเลย ไซอิด จาวิด รองข้าหลวงประจำพื้นที่ของเรา ไปเข้าประชุมกับกลุ่มตาลีบัน สวดมนต์ในมัสยิดของพวกเขาและเป็นผู้นำการประชุม เขากลายเป็นตาลีบันเต็มตัว เป้าหมายหนึ่งของกลุ่มตาลีบันคือองค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไร หรือเอ็นจีโอ ซึ่งพวกเขาระบุว่าเป็นองค์กรต่อต้านอิสลาม เมื่อพวกเอ็นจีโอถูกจดหมายขู่จากตาลีบันและเดินทางไปหาผู้ประสานงานเขตเพื่อขอความช่วยเหลือ กลับไม่ได้รับการช่วยเหลือ แม้กระทั่งรับฟัง ในการประชุมครั้งนี้ พ่อทำทนายเขาว่า “คุณรับคำสั่งจากใคร ฟัซลุลเลาะห์หรือรัฐบาล” เราพูดในภาษาอารบิก “ประชาชนยอมทำตามพระราชา” เมื่อเจ้าหน้าที่สูงสุดของเขตคุณร่วมมือกับตาลีบัน ตาลีบันก็พัฒนาจึงกลายเป็นเรื่องปกติ พวกเราชอบทฤษฎีสมคบคิดในปากีสถานหลายเรื่อง บางคนเชื่อว่าเจ้าหน้าที่รัฐสนับสนุนกลุ่มตาลีบันอย่างลับๆ พวกเขาบอกว่ากองทัพต้องการตาลีบันในสวัต เพราะอเมริกาต้องการจะใช้ฐานทัพที่นั่นเพื่อใช้เปิดปฏิบัติการจู่โจมด้วยเครื่องบินไร้คนขับ

การวิเคราะห์: การวิเคราะห์ทับทแปลในตัวอย่างนี้ ผู้แปลใช้การปรับบทแปลระดับ โครงสร้าง ประเภทการปรับรูปประโยคปฏิเสธ จากภาษาต้นฉบับ “There was no one to protect us” และภาษาฉบับแปล “ไม่มีใครปกป้องเราเลย” จะเห็นได้ว่าประโยคต้นฉบับ คำว่า “no one” เป็นคำนามที่เป็นประธานของประโยคและมีความหมายปฏิเสธ หากแปลตามตัวอักษร จะได้ว่า “มีไม่ใครที่จะปกป้องเรา” ผู้แปลจึงได้ทำการวางรูปปฏิเสธใหม่ โดยในภาษาฉบับแปล ผู้แปลได้อำคำปฏิเสธคือคำว่า “ไม่” ในกริยา มาไว้หน้าคำว่า “มี” และคำว่า “no one” ในประโยคนี้ หมายถึง ใครซึ่งในการปรับรูปประโยคใหม่นี้จะทำให้ภาษาฉบับแปลสอดคล้อง กับหลักไวยากรณ์ที่ถูกต้อง

และยังพบการปรับระดับประโยคประเภทการปรับวิธีเรียงคำในประโยคดังจะเห็นได้จากตัวอย่าง

ต่อไปนี้

ต้นฉบับ:	1	2
	Our own deputy commissioner,	Syed Javid,“

ฉบับแปล:	2	1
	ไซอิด จาวิด	รองข้าหลวงประจำพื้นที่ของเรา

จากตัวอย่างภาษาต้นฉบับประกอบไปด้วยกลุ่มความคิด 2 กลุ่ม มีการเรียงลำดับความคิดซึ่งแสดงด้วยตัวเลข 1 และ 2 แต่ในภาษาฉบับแปล ได้เรียงลำดับความคิดใหม่เป็น 2 และ 1 โดยผู้แปลนำส่วนขยายซึ่งเป็นชื่อบุคคลคือคำว่า “ไซอิด จาวิด” มาวางไว้หน้าประโยคเพื่อทำหน้าที่เป็นประธานตามหลักโครงสร้างภาษาไทยนิยมนำชื่อบุคคลมาไว้ข้างหน้า แล้วตามด้วยสถานะหรือตำแหน่ง เพื่อความสะดวกและผู้อ่านเข้าใจง่าย

นอกจากนี้ยังพบการปรับระดับคำ ประเภทการใช้วลีแทนคำในภาษาต้นฉบับ “drones” ซึ่งผู้แปลได้ให้ความหมายว่า “เครื่องบินไร้คนขับ” คำว่า “drones” ในภาษาต้นฉบับมีความหมายตามพจนานุกรมว่า “An aircraft without a pilot, controlled from the ground.” ซึ่งอาจแปลตามตัวอักษรภาษาไทยได้ว่า “เครื่องบินที่ไร้นักบินและถูกควบคุมบนพื้นดิน” แต่เนื่องจาก “drones” เป็นเทคโนโลยีที่ยังไม่ได้บัญญัติไว้ในพจนานุกรมไทยผู้แปลจึงใช้วลี “เครื่องบินไร้คนขับ” แทนคำว่า “drones” ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างทั้งหมด 24 ตัวอย่างโดยใช้กรอบแนวคิดในการปรับบทแปลของ สัจฉวี สายบัว มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์นั้น ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งนำไปสู่การสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้ ซึ่งจะแบ่งออกเป็นการปรับบทแปลระดับคำและการปรับบทแปลระดับโครงสร้างของภาษาเรียงลำดับจากที่พบมากที่สุดไปน้อยที่สุดดังนี้ คือ การปรับระดับคำ ประเภทการตัดคำหรือส่วนทิ้งไป พบมากที่สุด 9 ครั้ง รองลงมาคือประเภทการเติมคำอธิบายพบ 8 ครั้ง ประเภทการใช้วลีหรือประโยคแทนคำ พบ 4 ครั้ง ประเภทการใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้นแทนคำที่อ้างอิงถึงสิ่งที่เฉพาะกว่าพบ 3 ครั้ง ประเภทการเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิดพบ 1 ครั้ง สำหรับการปรับระดับโครงสร้างของภาษา การปรับระดับประโยค ประเภทการปรับวิธีเรียงคำในวลีหรือประโยคพบมากที่สุด 12 ครั้ง รองลงมาคือ การปรับระดับประโยค ประเภทการเพิ่มและละคำในประโยคพบ 7 ครั้ง การปรับระดับเสียงพบ 6 ครั้ง การปรับระดับประโยค ประเภทการเปลี่ยนประโยคเป็นวลีและวลีเป็นประโยคพบ 5 ครั้ง การปรับระดับโครงสร้างของคำพบ 5 ครั้ง การปรับระดับประโยค ประเภทการปรับการใช้ปฏิเสธตัว พบ 3 ครั้ง การปรับระดับประโยค ประเภทการปรับการใช้กรรตุวาท และกรรมวาท ของกริยาในประโยคพบน้อยสุด 2 ครั้ง และการปรับระดับโครงสร้างในระดับที่สูงกว่าประโยคพบ 1 ครั้ง

5. การอภิปรายผล

จากการศึกษางานแปลอัตชีวประวัติเรื่อง “I am Malala” จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 24 ตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้พบว่าผู้แปลได้มีการปรับบทแปลทั้งหมด 2 ระดับ ซึ่งตรงตามหลักเกณฑ์การปรับบทแปลของ สัจฉวิ สายบัว (2553)

5.1 การปรับบทแปลระดับคำ ประเภทการตัดคำหรือสำนวนทิ้ง ไปพบมากที่สุด โดยส่วนมากเป็นคำหรือประโยคสั้นเปลือย หรือไม่มีความหมายสำคัญนัก ผู้แปลสามารถเลือกที่จะตัดออก ละข้อความทำให้ข้อความสั้นลงได้หากไม่มีผลกระทบต่อความหมายหรือลดทอนอรรถรสในเนื้อหาของประโยคนั้นๆ ไม่ทำให้บรรยากาศ รสชาติ ใจความและสาระสำคัญของต้นฉบับเสียไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ของ อังศุมารินทร์ ชลธนานารถ (2543) ที่ว่ากระบวนการแปลนั้นเรื่องของความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรมเป็นสาเหตุให้ต้องมีการปรับบทแปลในระดับคำ โดยการละไม่แปลคำบางคำ หรือประโยคบางประโยคจากต้นฉบับเป็นบางส่วน เพื่อให้เนื้อหาที่มีความกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ ลดความซับซ้อน และช่วยทำให้ผู้อ่านติดตามเนื้อเรื่องได้อย่างราบรื่น พร้อมทั้งยังคงไว้ซึ่งอรรถรสและยังคงความหมายเดิมตามแบบฉบับแปลเป็นสำคัญ

5.2 การปรับบทแปลระดับโครงสร้างภาษา ประเภทการปรับวิธีเรียงคำในประโยคหรือวลีพบมากที่สุด มีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางด้านโครงสร้างภาษาระหว่างภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล ควรจะทำต่อเมื่อโครงสร้างของประโยคในต้นฉบับไม่เป็นที่คุ้นเคยในหมู่ผู้อ่านงานแปล อันจะทำให้เกิดปัญหาในด้านไม่เข้าใจความหมาย (สัจฉวิ สายบัว, 2553)

ส่วนเรื่องกลวิธีการแปลอัตชีวประวัติเรื่อง “I am Malala” พบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว (literal translation) และกลวิธีการแปลแบบเอาความ (free translation) ตามความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละส่วน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการแปลแบบตรงตัวมากกว่าแบบเอาความ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละบริบท ทำให้งานแปลมีความเป็นธรรมชาติ และสามารถรักษารสของเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี (ณัฐปัญญ เพ็ญระย้า, 2558) และอีกเหตุผลหนึ่งที่ใช้ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวเนื่องจากภาษาต้นฉบับและฉบับแปลมีความคล้ายกันในเรื่อง โครงสร้าง การจัดวางตำแหน่งของประธาน, กริยา, กรรม และส่วนขยาย ทำให้ผู้แปลสามารถถ่ายทอดข้อความจากต้นฉบับได้อย่างเป็นธรรมชาติ ภาษาสละสลวย อ่านแล้วไม่ขัดกับบรรยากาศของเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสัจฉวิสายบัว (2550: 44) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับการแปลแบบตรงตัวไว้ว่า โครงสร้างในประโยคของภาษาไทยเป็นโครงสร้างที่ใกล้เคียงกับประโยคภาษาอังกฤษ คือ ประธาน + กริยา + กรรม

การศึกษานี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลหนังสืออัตชีวประวัติเรื่อง “I am Malala” เขียนโดย มาลาลา ยูซุฟไซ และคริสตินา แลมป์ แปลโดย สหชน สากลทรรศน์ โดยใช้หลักเกณฑ์การปรับบทแปลของ สัจฉวิ สายบัว (2550) เป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า การปรับบทแปลในระดับคำที่พบมากที่สุดคือการตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป และการปรับบทแปลในระดับโครงสร้างภาษาที่พบมากที่สุดคือ การปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคหรือวลี และใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวและกลวิธีการแปลแบบเอาความ ตามความเหมาะสมของเนื้อหา

6. บทสรุป

ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ประเภทของการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลที่ใช้ในหนังสืออัตชีวประวัติ เรื่อง “I am Malala” พบว่าหนังสือเล่มนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษากลวิธีการแปลและการปรับบทแปล สำหรับผู้ที่มีความสนใจด้านการแปล นอกจากนี้ตัวละครยังเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้อ่านที่ต้องการต่อสู้เพื่อสิทธิและเสรีภาพ และแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาที่ประชาชนควรได้รับ โดยไม่มีข้อกีดกัน ซึ่งนับเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาต่อออกในด้าน การแปลและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการผลิตผลงานสำหรับนักแปลและดำเนินชีวิตต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

6.1 ศึกษาการปรับบทแปลหนังสืออัตชีวประวัติหรือวรรณกรรมด้านอื่นๆ ของภาษา เช่น สากลทรรศน์ เพื่อเปรียบเทียบว่าผู้แปลใช้การปรับบทแปลและกลวิธีการแปลในลักษณะใด

6.2 ศึกษาการปรับบทแปลในงานแปล ด้านอื่นๆ เช่น สารคดี บทภาพยนตร์ บทความวิชาการ โดยนำกรอบแนวคิดการปรับบทแปลของสัญญาวิ สายบัว มาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาลักษณะความแตกต่างของภาษาที่ใช้ในงานแปลนั้นๆ

6.3 ศึกษาการปรับบทแปลเรื่อง I am Malala ในด้านอื่นๆ เช่น โครงสร้าง ไวยากรณ์ วิสามานยนามและการใช้สรรพนาม

7. กิตติกรรมประกาศ

รายงานการค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.นครเทพ ทิพย์สุราษฎร์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ให้ความรู้คำแนะนำ และสละเวลาช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนแล้วเสร็จ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

8. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ (2540). คู่มือการแปล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.

ณัฐปัญญา เพ็ญระย้า (2558). “การศึกษาเชิงวิเคราะห์การปรับบทแปลและกลวิธีการแปลเรื่อง “คนตัวจิ๋ว” สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

วัลยา วิวัฒน์ศร (2547). การแปลวรรณกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สัญญาวิ สายบัว (2553). *หลักการแปล*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สิทธิทา พิณใจกุล (2543). *คู่มือนักแปลอาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ : นามมีบุคส์.

สุดา มงคลสิทธิ์ (2545). “การศึกษากลวิธีการแปลนามวลีในข้อเขียนประเภทบรรณสารจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย”

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

หอมหวาน ชื่นจิตร (2527). การแปล : อาชีพสู่ปวงชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.

อังศุมารินทร์ ชลชนานารถ (2543). “กระบวนการแปลเรื่องสั้นของ ลีโอ ตอสตอย ฉบับภาษาอังกฤษ เรื่อง How much land does a man need?.” สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา, มหาวิทยาลัยมหิดล.

มหาวิทยาลัยรังสิต